

Foto og design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Fridrich-Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:
Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten
Enersen, Jostein Grytten, Anne Christine
Johannessen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson,
Nina J. Wang, Marit Øilo, Ulf Örtengren

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementspris for ikke-medlemmer
og andre abonnenter kr 1800,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,
postboks 2073, Vika, 0125 Oslo
Tlf. 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 6 700. 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media AS
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn
for utgivelsen. Alt som publiseres represente-
rer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer
ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den
norske tannlegeforenings offisielle synspunk-
ter med mindre dette kommer særskilt til
uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

LEDER

Hvorfor bry oss?

Hvis du tror at det skjer sjelden at barn utsettes for vold og overgrep, tar du feil. Dessverre. Mange barn og unge lever med daglige fysiske, psykiske og seksuelle overgrep, og titusener utsettes for vold og omsorgssvikt i løpet av oppveksten – i Norge.

Vold og overgrep påfører barna smerter og fysiske og psykiske skader, som kan vare livet ut og få alvorlige konsekvenser for vekst, utvikling, helse og livskvalitet.

Barn som utsettes for vold og overgrep får ofte problemer på flere områder, og det er dokumentert at det å leve med vedvarende frykt for vold og overgrep kan føre til varige endringer i hjernen. Også det å være vitne til vold er dokumentert skadelig for barn.

Barn som lever med vold og overgrep kan få plager av mange slag, de kan få søvnvansker, følelse av skyld og skam, konsentrasjonsvansker, psykiske problemer, dårlig selvtillit, problemer med relasjoner til andre mennesker, spiseforstyrrelser, problemer med selvskading og andre vansker.

Undersøkelser viser også at mennesker som utsettes for vold og overgrep i barndommen har en betydelig økt risiko for å pådra seg skader og sykdommer. De har i tillegg betydelig økt risiko for å oppsøke ulike former for risikoførd og risikerer kortere levetid.

De fleste barn har det trygt i hjemmet og sammen med familien. Samtidig er hjemmet det stedet hvor vold mot barn foregår over lang tid uten at det oppdages. Spedbarn og småbarn er særlig utsatt.

Oftest er det slik at de som står barnet nærmest også er de som står for voldsutøvelse og overgrep. Dette setter barna i en ekstra vanskelig situasjon, fordi de er glade i og avhengige av dem som begår volden. Barn er også som oftest svært lojale mot sine foreldre og har store van-

sker med å skulle angi dem. Mange foreldre er også gode foreldre i perioder, for så å bruke vold mot barna eller hverandre når det toppe seg for dem. De barna som lever med voldelige foreldre utsettes ofte for gjentakelsesvold og -overgrep.

Alle barn har rett til å vokse opp uten vold og overgrep. Det er slått fast i FNs konvensjon om barnets rettigheter, artikkel 19 – og er en del av norsk lov.

Barn som utsettes for vold fra sine nærmeste lever ofte i en vedvarende konflikt, som hemmer livsutfoldelsen. Barna vil som regel ha store problemer med å bryte tausheten som familien omgir seg med. De er ofte helt avhengige av at andre ser og handler for at vold og overgrep skal bli avdekket. Derfor er det så viktig at voksne ser barna de omgås og lytter til hvordan de har det. Voksne som tar ansvar kan bety en avgjørende forskjell for et barn.

Her har vi like mye ansvar alle som en, enten vi kommer i kontakt med barnet som trenger oss som helsepersonell, lærer, nabo, slektning eller fotballtrener.

Under Arendalsuka arrangerte Tannlegeforeningen et debattmøte sammen med Juristforbundet. Riksadvokaten deltok i panelet. Det skjer ikke hver dag, og ofte betyr riksadvokatens engasjement på et område at rettspraksis kan bli endret. Det kan for eksempel komme en skjerping når det gjelder straffeforfølgelse av dem som unnlater å se og hjelpe et barn som trenger det, hvis vi forsto riksadvokaten rett.

Tannleger vil neppe bli straffeforfulgt i denne sammenhengen. Like fullt er deres mulige rolle, som ikke kan understrekes ofte nok, like åpenbar som før. Det er som vi ser mange gode grunner til å bry seg.

Ellen Beate Dyvi